

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

**NASIONALE
SENIOR SERTIFIKAAT**

GRAAD 11

NOVEMBER 2017

**LANDBOUWETENSKAPPE V2
NASIENRIGLYN**

PUNTE: **150**

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 8 bladsye.

AFDELING A**VRAAG 1**

1.1	1.1.1	C ✓✓ Xileem	(2)
	1.1.2	B ✓✓ ii, iii en iv	(2)
	1.1.3	B ✓✓ Drupbesproeiing	(2)
	1.1.4	A ✓✓ eutrofikasie.	(2)
	1.1.5	D ✓✓ stingelsteggies.	(2)
	1.1.6	D ✓✓ Graan- en vrugtebeskadiging voor dit volwassenheid bereik	(2)
	1.1.7	C ✓✓ suurstof.	(2)
	1.1.8	B ✓✓ Tensiometer	(2)
	1.1.9	B ✓✓ stikstof.	(2)
	1.1.10	C ✓✓ sekondêre bewerking.	(2)
			(20)
1.2	1.2.1	D ✓✓ Mislukking van lewensvatbare saad om te ontkiem	(2)
	1.2.2	F ✓✓ Sny, omkeer en verbryseling van grond met roterende ploeë	(2)
	1.2.3	I ✓✓ Mikrobiale omskakeling van nitrate na stikstofgas	(2)
	1.2.4	E ✓✓ Ontvang stuifmeel gedurende bestuiwing	(2)
	1.2.5	A ✓✓ Benodig vir stikstoffiksering	(2)
			(10)
1.3	1.3.1	Brakheid ✓✓	(2)
	1.3.2	Sistemiese onkruiddoders ✓✓	(2)
	1.3.3	Mutasie ✓✓	(2)
	1.3.4	Hidropnika ✓✓	(2)
	1.3.5	Monokultuur ✓✓	(2)
			(10)
1.4	1.4.1	Pypdreine ✓	(1)
	1.4.2	Vegegatiewe/Ongeslagteliike ✓	(1)
	1.4.3	Osmose ✓	(1)
	1.4.4	Nekrose ✓	(1)
	1.4.5	Kompos ✓	(1)
			(5)

TOTAAL AFDELING A: 45

AFDELING B:

VRAAG 2: PLANTVOEDINGSTOWWE

2.1	2.1.1	(a) Granum/Grana ✓	(1)
		(b) Stroma/Vloeibare matriks ✓	(1)
2.1.2		• Suurstofvrystelling ✓ • Vervaardiging van suikers/koolhidrate ✓ • Storingsorgane soos vrugte is kos vir mense ✓ • Plantorgane word gebruik as grondstowwe vir verwerking en produksie ✓	(Enige 2 x 1) (2)
2.1.3		• Wortels ✓ • Bolle ✓ • Stingels ✓ • Blare ✓ • Vrugte ✓ • Sade ✓	(Enige 2 x 1) (2)
2.1.4		• Energie word geproduseer/gestoor by fotosintese. ✓ • Energie word gebruik/vrygestel tydens respirasie. ✓	(1) (1)
2.2	2.2.1	Aktiewe ioon-opname ✓	(1)
	2.2.2	Aktiewe ioon-opname ✓	(1)
	2.2.3	Passiewe ioon-opname ✓	(1)
2.3	2.3.1	• Dit verbeter grondstruktuur ✓ • Dit verbeter waterhouvermoë ✓ • Dit is 'n ryk bron van stikstof ✓	(3)
	2.3.2	Kalsiet/Kalsitiese landboukalk/ CaCO_3 ✓ Dolomitiese kalk/ $\text{CaCO}_3 \cdot \text{MgCO}_3$ ✓	(2)
	2.3.3	• Berging en hantering van die mis ✓ • Die tipe dier ✓ • Die ouderdom van die dier ✓ • Die tipe rantsoen wat aan dier gegee is ✓	(Enige 3 x 1) (3)

2.4 2.4.1 Saamgestelde/Gemengde kunsmis ✓ (1)

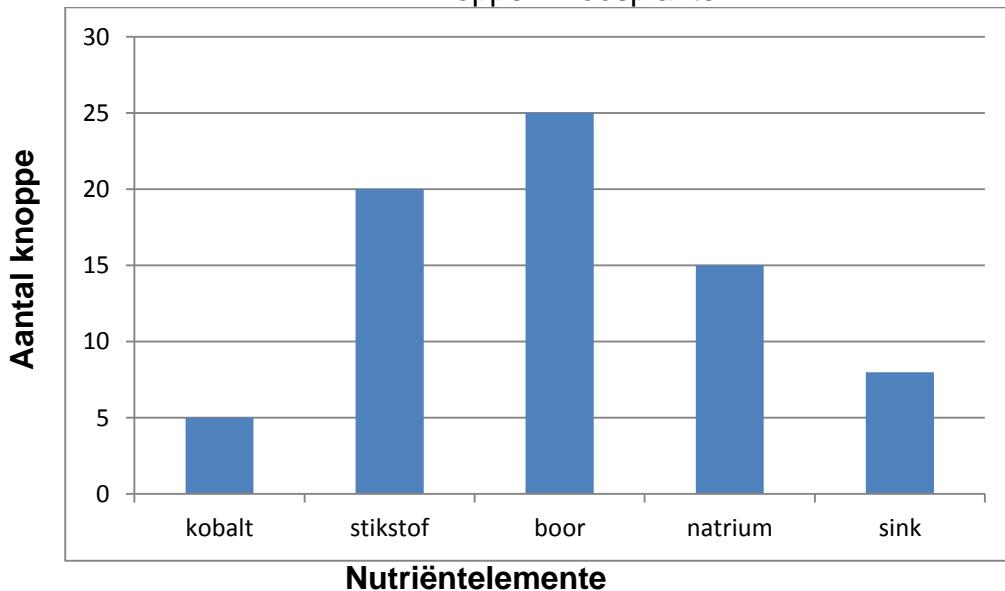
- 2.4.2 • Die prent toon 'n mengsel verhouding van 2:3:2 ✓
 • Die sak bevat meer as een soort bemestingstof ✓ (Enige 1 x 1) (1)

2.4.3 N = 3 P = 2 K = 1

Totaal: $3+2+1=6$ ✓

$$\% \text{ stikstof} = \frac{3}{6} \times 30 \sqrt{ } = 15 \sqrt{ } \% \sqrt{ }$$
 (4)

2.5 2.5.1 Die effek van verskillende voedingstofelemente by die vorming van knoppe in roosplante

- Staafgrafiek ✓ (1)
 Korrekte opskrif ✓ (1)
 Korrekte plot van punte ✓ (1)
 Byskrifte en eenhede op y-as ✓ (1)
 Byskrifte en eenhede op x-as ✓ (1) (5)

	Makro-elemente	Mikro-elemente
	Stikstof ✓	Kobalt ✓
	Kalium ✓	Sink ✓
		Boor ✓

(5)
 [35]

VRAAG 3: PLANTREPRODUKSIE

3.1	3.1.1	FIGUUR 3.1(a) FIGUUR 3.1(b)	Hipogale ontkieming ✓ Epigeale ontkieming ✓	(2)
	3.1.2	• Skraping ✓ • Weeking ✓		(2)
	3.1.3	• Genoeg grondvog ✓ • Gunstige temperatuur ✓ • Genoeg suurstof ✓ • Ideale groeimedium ✓	(Enige 3 x 1)	(3)
3.2	3.2.1	FIGUUR 3.2(a) Enting ✓ FIGUUR 3.2(b) Okulering ✓		(2)
	3.2.2	• Hulle produseer plante wat eg is aan die soort ✓ • Ge-ente en geokuleerde plante produseer vrugte vroeër as plante wat vanaf sade groei. ✓ • Hulle benodig geen bestuiwing nie ✓ • Om siekte-weerstand of gehardheid deur die wortels te inkorporeer ✓ • Om die voorkoms van saadgebonde siektes te verminder ✓	(Enige 3 x 1)	(3)
3.3	3.3.1	Kruisbestuiwing ✓		(1)
	3.3.2	• Plante vervaardig groot hoeveelhede droë stuifmeelkorrels ✓ • Blomme is klein en vaal in voorkoms ✓ • Kroonblare is óf klein, óf afwesig ✓ • Blomme het groot style en helmknoppe ✓ • Blomme is reukloos ✓	(Enige 3 x 1)	(3)
	3.3.3	• Insekte ✓ • Soogdiere ✓ • Voëls ✓ • Water ✓ • Muise ✓	(Enige 3 x 1)	(3)

- 3.4   3.4.1   • Hulle affekteer slegs die deel van plant waarmee hul in aanraking kom ✓
• Gunstig vir eenjarige plante ✓
• Hulle beïnvloed nie wortelgewasse nie ✓
• Blare kan weer vorm sonder totale skade aan die plant ✓   (Enige 3 x 1)   (3)
- 3.4.2   • Onkruid groei maklik in versteurde omgewings ✓
• Onkruid produseer groot hoeveelhede sade ✓
• Onkruidsade het 'n lang leeftyd ✓
• Onkruid het baie saadverspreidingsmetodes ✓
• Meeste onkruid is inheems/aanpasbaar tot die omgewing waarin hul met gewasse kompeteer ✓   (Enige 3 x 1)   (3)
- 3.4.3   • Onkruid kompeteer met gewasse vir vog/spasie/voedingstowwe/lig ✓
• Onkruid meng in met die oes van gewasse ✓
• Onkruid dien as gasheerplante vir insekte en plae ✓
• Onkruid wat dorings het kan gesondheidsrisiko's vir plante wees ✓   (Enige 3 x 1)   (3)
- 3.5   • Gebruik die regte produk vir die pes wat beheer moet word ✓
• Gebruik die regte hoeveelheid gif ✓
• Wend produk gedurende regte tyd aan ✓
• Verseker die korrekte interval vir die aanwend van produk ✓
• Volg die veiligheidsmaatreëls ✓
• Moenie gif in waterbronne uitgooi nie ✓   (Enige 4 x 1)   (4)
- 3.6   • Kunsmis, saad, landbou en veemiddels-wet, 1947 ✓
• Landbouplaag Wet, 1983 ✓
• Wet op Standaard van Landbouprodukte, 1990 ✓
• Wet vir die Beskerming van Landbouhulpbronne, 1983 ✓
• Wet vir Regte van Planttellers, 1976 ✓
• Wet op Genetiese Gemodifiseerde Organismes, 1997 ✓   (Enige 3 x 1)   (3)
[35]

VRAAG 4: OPTIMALE HULPBRONBENUTTING

- 4.1 4.1.1 • Boere beweeg weg van strookbemesting ✓
 • Boere dien kunsmis in spesifieke areas toe ✓
 • Dit stel boere in staat om inligting van oeste te vergelyk ✓
 • Boere identifiseer onvrugbare areas in hul veld ✓ (Enige 3 x 1) (3)

- 4.1.2 • Globale posisioneringsstelsel/GPS/Satelliete ✓
 • Rekenaars ✓
 • Kaarte ✓
 • Datakaarte ✓ (Enige 2 x 1) (2)

- 4.1.3 • Kapitaal/dit is duur/lenings/finansiële ondersteuning ✓
 • Gebrek aan kennis/tegniese kennis/onderhoudsaardighede ✓
 • Gebrek aan ondersteuning/toerusting soos stropers en trekkers ✓ (Enige 2 x 1) (3)

4.2 4.2.1 Vloedbesproeiing

Vloedbesproeiing is 'n besproeiingstelsel waar die hele oppervlak van die grond ✓ met water oorspoel word. ✓

Sprinkelbesproeiing

Met sprinkelbesproeiing word water onder hoë druk deur 'n roterende spreier forseer om die grond in die vorm van aparte druppels ✓ nat te maak. ✓ (4)

- 4.2.2 • Waar die helling meer gelyk/plat is ✓
 • Waar water volop en goedkoop is ✓
 • Wanneer 'n sterk stroom water beskikbaar is ✓
 • Waar die grond nie sanderig is nie ✓ (Enige 2 x 1) (2)

- 4.2.3 • Nie veel arbeid word benodig nie ✓
 • Daar is geen verlies aan water deur insyfering nie ✓
 • Water word akkuraat gemeet ✓
 • Ongelyke grond kan besproei word ✓
 • Water word uniform aangewend ✓ (Enige 2 x 1) (2)

4.3 4.3.1

Skoonbewerking	Deklaagbewerking
B/Kompaksie vind plaas ✓	D/Geen kompaksie ✓
C/Swak belugting ✓	A/Beter lugbeweging ✓

(4)

- 4.3.2 Deklaagbewerking verwys na die spreiding van enige los materiaal soos saagsels of blare op die oppervlak van die grond ✓ om die grond en wortels teen die effek van reëndruppels, korsvorming en verdamping te beskerm. ✓ (2)

- 4.3.3 • Deklae verhoed verdamping vanaf grondoppervlak ✓
 • Dit behou grondvog ✓
 • Dit beheer onkruid ✓
 • Dit voorkom erosie ✓
 • Dit voorkom skade deur reëndruppels ✓
 • Dit beskerm plantwortels ✓
 • Dit ontbind om organiese bemesting aan grond te gee ✓
 (Enige 2 x 1) (2)
- 4.4 4.4.1 Hidroponika ✓ (1)
- 4.4.2 • Die pH van die medium moet neutraal wees ✓
 • Dit moet ondersteuning aan die plant bied ✓
 • Dit moet vog hou en spasies hê vir voguitruiling ✓
 • Dit moet genoeg porieë hê om lugsirkulasie rondom die wortels toe te laat ✓
 • Dit moet die wortels kan beskerm teen temperatuurskommelings ✓
 (Enige 3 x 1) (3)
- 4.4.3 • Geen grond word benodig nie, plante kan enige plek groei solank daar sonlig is ✓
 • Laer waterkostes, aangesien dieselfde water gehersirkuleer kan word ✓
 • Makliker om voedingstofvlakke te beheer ✓
 • Bewerking, water gee, beroking en onkruidbeheer is nie nodig nie ✓
 • Makliker om plantsiektes en plae te beheer, aangesien houers geskuif kan word ✓
 • Hidroponika gebruik minder bemesting ✓
 • Die groeiseisoen is verleng ✓
 (Enige 2 x 1) (2)
- 4.5 • Om belugting vir wortels te voorsien ✓
 • Om suurstof in die grond te bevorder vir mikrobiale aktiwiteit ✓
 • Om die opbou van braksoute in die bogrond te verminder ✓
 • Om produksie risiko te verlaag ✓
 • Vir veldbewerking soos ploeg ✓
 (Enige 2 x 1) (2)
- 4.6 • Hulle groei beter en vinniger ✓
 • Sommige mense verkies uitheemse rasse ✓
 • Hulle is meer vrugbaar, teel beter en produseer baie nageslag ✓
 • Hulle is meer in aanvraag en voorsien 'n groter mark ✓ (Enige 3 x 1) (3)
 [35]

TOTAAL AFDELING B: 105

GROOTTOTAAL: 150